

2013-CÜ İLİN ƏSAS QRANT MÜSABİQƏSİ (EIF-2013-9(15)) ÇƏRÇİVƏSİNDƏ YERİNƏ YETİRİLMİŞ LAYİHƏ ÜZRƏ NƏŞRLƏR VƏ ƏSAS ELMİ NƏTİCƏLƏR

1. Çayların ekoloji axımını təyin etmək üçün tələb olunan məlumatların strukturu təhlil edilmiş, bu məlumatların Azərbaycanda mövcudluq dərəcəsi araşdırılmış və çayların ekoloji axımını qiymətləndirmək üçün hidroloji metodların daha məqbul olması qənaətinə gəlinmişdir;

2. Azərbaycanda çaylarının ekoloji axımını qiymətləndirmək üçün normativ - hüquqi sənədin olmadığını nəzərə alaraq, Gəncəçay və Qoşqarçayın misalında çayların ekoloji axımını təyin etmək üçün yeni hidroloji metod təklif olunmuşdur. Azərbaycan çayları üçün belə metod ilk dəfə işlənmişdir. Bu metod, xaricdə işlənmiş hidroloji metodlarla müqayisədə elmi cəhətdən daha yaxşı əsaslandırılmış hesab oluna bilər. Belə ki, xaricdə istifadə edilən hidroloji metodların əksəriyyətində ekoloji axımın kəmiyyəti subyektiv şəkildə təyin olunur. Hazırda 100-dən artıq belə metodun mövcudluğu bu fikiri təsdiqləyir. Lakin Azərbaycan çayları üçün təklif olunan metod işlənərkən, çayların çoxillik tərəddüdlərinin statistik qanunauyğunluqları və təqvim ayları daxilində su sərfələrinin dəyişkənliyi nəzərə alınmışdır.

3. Çayların ekoloji axımını qiymətləndirmək üçün işlənmiş yeni hidroloji metodun əsasında Metodiki göstərişlər hazırlanmışdır. Bu Metodiki göstərişlər müzakirə üçün Azərbaycan Respublikası Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi, Fövqaladə Hallar Nazirliyi, Meliorasiya və Su Təsərrüfatı ASC, Azərsu ACS və Alternativ və Bərpa Olunan Enerji Mənbələri üzrə Dövlət Agentliyinin aidiyyəti olan strukturlarına təqdim edilmişdir.

4. Layihənin Yekun hesabatının əsasında “Çayların bərpası və ekoloji axımı” adlı dərslər vəsaiti hazırlanacaq və Bakı Dövlət Universitetində “Su ehtiyatlarının inteqrasiyalı idarə edilməsi” ixtisaslaşması üzrə magistr hazırlığında istifadə olunacaqdır. Bu dərslər vəsaiti haqqında 2016-cı ilin may ayında Sankt-Peterburq şəhərində MDB ölkələri Universitetlərinin hidrometeorologiya ixtisası üzrə kadr hazırlığına həsr edilmiş seminarında məlumat verilmişdir.

5. Alınmış nəticələr daha çox tətbiqi xarakter daşıyır, lakin çayların ekoloji axımını qiymətləndirmək üçün işlənmiş hidroloji metod elmi maraq da kəsb edir, çünki bu metodda yeni yanaşma tətbiq edilmişdir. Bu nəticələr dövlət proqramlarında, dövlət qurumlarının sahə tədqiqat proqramlarında, beynəlxalq layihələrdə və Universitetlərin ekologiya, ətraf mühiti mühafizə, hidrotexnika, hidrologiya və hidrogeologiya ixtisasları üzrə kadr hazırlığında istifadə oluna bilər.

№	Nəşr haqqında məlumat (Məqalələr)	Tam mətn
1	<p>Məqalənin adı: Çayların ekoloji axımının təyinində çöl tədqiqatlarının rolu (Gəncəçay və Qoşqarçayın misalında)</p> <p>Müəlliflərin S.A.A: İmanov F., Verdiyev R., Rəcəbov R., Nuriyev A.</p> <p>Nəşrin adı: Su Problemləri, elm və texnologiyalar, 2016, № 2, s.23-30</p> <p>E-link: -</p> <p>DOI: -</p> <p>İndeksəlmə: -</p> <p>İF: -</p>	

2	<p>Məqalənin adı: Çayların ekoloji axımının təyini metodikası Müəlliflərin S.A.A: İmanov F., Verdiyev R., Rəcəbov R., Nuriyev A. Nəşrin adı: Coğrafiya və təbii resurslar, 2016, №2 (4), s.109-115 E-link: - DOI: - İndeksənmə: - İF: -</p>	
3	<p>Məqalənin adı: Метод определения экологического стока рек Азербайджана Müəlliflərin S.A.A: Иманов Ф., Раджабов Р., Нуриев А. Nəşrin adı: Водное хозяйство России, 2017, № 5, с.90-101 E-link: http://www.waterjournal.ru/archive/ DOI: - İndeksənmə: - İF: -</p>	
<p>Nəşr haqqında məlumat (Konfrans materialları)</p>		
1	<p>Məqalənin adı: Çayların ekoloji axımı və onun təyini metodları Müəlliflərin S.A.A: İmanov F., Verdiyev R., Rəcəbov R., Nuriyev A. Nəşrin adı: BDU, Azərbaycan regionlarının coğrafi problemləri, Respublika elmi-praktiki konfransının materialları, Bakı, 2016, s.219-224</p>	
2	<p>Məqalənin adı: Экологический сток рек и гидрологический метод его определения Müəlliflərin S.A.A: Иманов Ф., Вердиев Р., Раджабов Р., Нуриев А. Nəşrin adı: VI Международная научно-техническая конференция «Современные проблемы водного хозяйства, охраны окружающей среды, архитектуры и строительства», Тбилиси. 2016, с.72-77</p>	
3	<p>Məqalənin adı: A method to determine ecological flows: a case study for Ganjachay river in Azerbaijan Müəlliflərin S.A.A: Imanov F., Nuriyev A., Rajabov R. Nəşrin adı: 31st session of EFC/FAO Working Party on the Management of Mountain Watersheds, Prague (Czech Republic), September 4-6, 2017, pp.15-25</p>	